

Οι κοινωνικές προκλήσεις μέσα από τις ανθρώπινες ανάγκες στον Δήμο Αποκορώνου

Ο Δήμος Αποκορώνου ανήκει στην Περιφερειακή Ενότητα Χανίων και κατ' επέκταση στην Περιφέρεια Κρήτης. Συστάθηκε σύμφωνα με τον Ν. 3852/2010, Πρόγραμμα «Καλλικράτης» και προέκυψε έπειτα από τη συνένωση των πρώην Δήμων: Αρμένων, Βάμου, Γεωργιουπόλεως, Κρυονερίδας, Φρε και της Κοινότητας Ασή Γωνιάς. Έχει έδρα τις Βρύσες Αποκορώνου και συνορεύει δυτικά με τον Δήμο Χανίων, νότια με τον Δήμο Σφακίων, ανατολικά με τον Δήμο Ρεθύμνου, ενώ βόρεια βρέχεται από το Κρητικό Πέλαγος. Ο Δήμος Αποκορώνου, αποτελείται από έξι (6) Δημοτικές Ενότητες και τριάντα τρεις (33) Τοπικές Κοινότητες, Η έκταση του Δήμου είναι 323.13 τ.χλμ και ο μόνιμος πληθυσμός του ανέρχεται, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της απογραφής του 2011 της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, σε 12.807 κατοίκους. Ο πραγματικός (De facto) πληθυσμός του Δήμου Αποκορώνου ανέρχεται, με τα σύμφωνα αποτελέσματα της ίδιας απογραφής, σε 15.660 κατοίκους.

Ο Δήμος Αποκορώνου κατατάσσεται τρίτος μεγαλύτερος Δήμος σε πληθυσμό από τους επτά συνολικά Δήμους της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων, αλλά δεύτερος πυκνοκατοικημένος στο νομό.

Είναι χαρακτηριστικό να αναφέρουμε ότι λόγω της έντονης τουριστικής και οικιστικής ανάπτυξης μέχρι και το 2010 περίπου, υπήρξε εγκατάσταση στον δήμο αλλοδαπών είτε ως κατοίκων (κυρίως συνταξιούχοι πολίτες των χωρών της ΕΕ ή του ΕΟΧ) είτε ως απασχολούμενων (εργάτες, υπάλληλοι, τεχνίτες, κλπ.) κάτι που αποτυπώνεται στα ποσοστά της υπηκοότητας (κάτοικοι με ελληνική υπηκοότητα 10.349, κάτοικοι με άλλη υπηκοότητα 2.458 ή ποσοστό 19,19%).

Στον Δήμο Αποκορώνου, σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, η μέση ηλικία είναι 44,5 ετών, ενώ η κατάσταση ασχολίας των κατοίκων του αναλύεται:

- Απασχολούμενοι: 4.006
- Ζητούσαν Εργασία: 686
- Μαθητές/Σπουδαστές: 1.811
- Συνταξιούχοι: 3.867
- Οικιακά: 1.507
- Λοιπά: 930

Ανάλογα οι απασχολούμενοι ανά τομέα οικονομικής δραστηριότητας αναλύονται:

- Πρωτογενής τομέας: 819 (20,44%)
- Δευτερογενής τομέας: 607 (15,15%)
- Τριτογενής τομέας: 2.580 (64,61%)

Παρατηρείται από τα παραπάνω ένα ποσοστό ανεργίας 14,62%, χαμηλότερο συγκριτικά με το περιφερειακό επίπεδο και το εθνικό επίπεδο (που για το 2012 ήταν σε 24,2%), αλλά πάλι υπολογίσιμο.

Επιπρόσθετα, παρόλο που κρίνεται καλύτερη η κατανομή ανά τομέα οικονομίας συγκριτικά με την περιφέρεια, η ενασχόληση με τον πρωτογενή τομέα είναι σχετικά χαμηλή ιδίως στην παρούσα συγκυρία που με την οικονομική κρίση ο πρωτογενής τομέας αποτελεί πυλώνα για την απασχόληση αλλά και αναγνωρίζεται ως συγκριτικό πλεονέκτημα για την ανάπτυξη του δήμου και την ενίσχυση του δευτερογενή τομέα (μεταποίηση).

Σε μια εποχή που η έννοια της «αλληλεγγύης» είναι περισσότερο χρήσιμη από ποτέ, σε μια εποχή που η οικονομική κρίση χτυπάει την πόρτα ολοένα και περισσότερων ανθρώπων, σε μια εποχή που πολλοί συνάνθρωποι μας αναζητούν ένα χέρι να πιαστούν, ο Δήμος Αποκορώνου απλώνει αυτό το χέρι μέσα από την Κοινοφελή Επιχείρηση του (Κ.Ε.Δ.Α.), που δεν είναι τίποτα άλλο, από μια μεγάλη ομπρέλα προστασίας των δημοτών που έχουν ανάγκη στήριξης και υποστήριξης. Είναι ένα σύμπλεγμα δομών, που κάθε μια διεκπεραιώνει συγκεκριμένες δράσεις, οι οποίες στοχεύουν στη διευκόλυνση της καθημερινότητας των συνδημοτών μας που τυγχάνει να διάγουν μια δύσκολη περίοδο. Όλοι μαζί σχεδιάζουμε προγράμματα και υλοποιούμε δράσεις μέσα από ένα πρίσμα που διαμορφώνεται ανάλογα με τις κοινωνικές ανάγκες και τα σημεία των καιρών. Απώτερος στόχος όλων των δράσεων είναι φυσικά η όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ανακούφιση των πολιτών που έχουν ανάγκη υλικών ή κοινωνικών αγαθών για να ανταπεξέλθουν στην καθημερινότητά τους.

Ακρογωνιαίος λίθος στη στήριξη της προσπάθειας είναι το πλέγμα των Εθελοντών που έχει δημιουργηθεί και το οποίο περιβάλλει τις δράσεις αλλά και τους δικαιούχους των δομών. Βασικός πυρήνας συγκέντρωσης των Εθελοντών είναι η Ομάδα Απασχόλησης και Κοινωνικής προσφοράς Ευρωπαίων πολιτών, μόνιμων κάτοικων του Αποκόρωνα. Εμπλουτίζουν το δυναμικό της Κοινοφελούς με την πολυπολιτισμικότητα που τους διακρίνει και ενισχύουν το έργο της με ένα ευρύ φάσμα δεξιοτήτων. Κερδίσαμε την εμπιστοσύνη τους και δημιουργήσαμε «γέφυρες» συνεργασίας σε όλους τους τομείς. Όλοι μαζί κάτω από την «ομπρέλα» του Δήμου, με ξεκάθαρους στόχους και σοβαρότητα, με ευαισθησία και διακριτικότητα, χωρίς να τους αντιμετωπίζουμε σαν «δωρεάν πόρους» καταφέραμε πολλά. Αποτέλεσαν παράδειγμα προς μίμηση για τους Αποκορωνιώτες και είναι απίστευτη, ιδιαίτερα τις εορτές, η συνύπαρξη Αγγλικανικής Εκκλησίας, Ορθόδοξης Εκκλησίας, Ευρωπαίων πολιτών, ντόπιων κατοίκων, πολιτιστικών συλλόγων, Δήμου κ.ά. Πραγματοποιούμε κοινές φιλανθρωπικές δράσεις και καταφέραμε να είμαστε πανελλαδικά παράδειγμα προς μίμηση (έντονη παρουσία στο 2^ο Πανελλήνιο Συνέδριο ΔΒΜ-Κοινοτικής Ενδυνάμωσης «Κρήτη-Χανιά, 2016: Ο τόπος δικτυώνεται... Η πόλη μαθαίνει»).

Στις δύσκολες εποχές που διανύει η χώρα μας, αλλά κυρίως η τοπική μας κοινωνία, η προσπάθεια προσφοράς στο κοινωνικό σύνολο αποτελεί, ίσως το μοναδικό συνδυαστικό κρίκο της διατήρησης της κοινωνική μας συνοχής και προσπαθεί να ελαφρύνει τον ανθρώπινο πόνο παρέχοντας όχι μόνο υλική, αλλά και συναισθηματική υποστήριξη. Δραστηριοποιούμαστε σε τομείς που καλύπτουν όλο σχεδόν το ηλικιακό φάσμα της κοινωνίας μας, ξεκινώντας από το νήπιο και καταλήγοντας στον υπέργηρο συμπολίτη μας.

Τα υπόλοιπα πεδία δράσης μας είναι:

- **Οι παιδικόι σταθμοί του νέου διευρυμένου Δήμου Αποκορώνου:** Λειτουργούν τρεις (3) παιδικόι σταθμοί στο Δήμο μας. Ευθύνη μας είναι η άριστη διαμονή των νηπίων σε υποδειγματικούς χώρους, η εκπαίδευση αυτών μέσα από δράσεις για τη σωστή ψυχοσωματική και νοητική ανάπτυξη και η ενσωμάτωσή τους μέσα στην κοινωνία όπως και η σίτιση τους σε συνθήκες οικογενειακού περιβάλλοντος με εξειδικευμένο διατροφολόγιο και σύμφωνα με όλες τις σύγχρονες ευρωπαϊκές προδιαγραφές. Ο αριθμός των φιλοξενούμενων παιδιών ανέρχεται στα εκατό νήπια περίπου ηλικίας από 2,5 έως 5 ετών.
- **Ίδρυση Κοινωνικό Παντοπωλείου** στο πρώην Δημοτικό Σχολείο Νίπου: Η λειτουργία του ξεκίνησε τον Ιανουάριο 2015, φιλοδοξώντας να καλύψει τις βασικές ανάγκες επιβίωσης των απόρων οικογενειών με την παράλληλη ποικιλόμορφη στήριξη και συμβουλευτική που παρέχει η Κοινωνική λειτουργός, μέχρις ότου, οι οικογένειες αυτές, να είναι σε θέση να στηρίζονται αποκλειστικά στις δικές τους δυνάμεις. Το Κοινωνικό Παντοπωλείο, παρέχει δωρεάν, βασικά είδη διατροφής, καθαριστικά - απορρυπαντικά και είδη ατομικής υγιεινής, σε οικογένειες που αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα, από προσφορές Συλλόγων και Φορέων, από Επιχειρήσεις, από ενορίες, από την Ιερά Μητρόπολη Κυδωνίας και Αποκορώνου, από ευαισθητοποιημένους πολίτες, από εθελοντές και από την τοπική κοινωνία. Για όλα τα προϊόντα, τηρούνται εξαιρετικά αυστηρές προδιαγραφές ώστε να εξασφαλίζονται όλες οι συνθήκες υγιεινής και ασφάλειας. Το Κοινωνικό Παντοπωλείο, έχει κατορθώσει να στηρίζει σε μηνιαία βάση περίπου 370 ωφελούμενους, διασφαλίζοντας σταθερή τροφοδοσία σε όσους επιβεβαιωμένα έχουν ανάγκη εντελώς δωρεάν.
- **Ίδρυση Κοινωνικό Ενδυματοπωλείου** στο Νίπος Αποκορώνου και παραρτήματος στις Καλύβες σε συνεργασία με την Ενορία Καλυβών και το Ίδρυμα «ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ». Ωφελούνται με δωρεάν ένδυση και υπόδηση οι οικονομικά ασθενείς συμπολίτες μας.
- **Εβδομαδιαία προσφορά τροφίμων και ειδών πρώτης ανάγκης** σε 15 επιπλέον πολύτεκνες οικογένειες του Δήμου μας, σε συνεργασία με χορηγούς ιδιώτες

Ευρωπαίους και Αποκορωνιώτες κατοίκους της περιοχής. Οι οικογένειες που εξυπηρετούνται από το Κοινωνικό Παντοπωλείο και Κοινωνικό Ενδυματοπωλείο επιλέγονται από τις αρμόδιες επιτροπές, βάσει προκαθορισμένων κοινωνικοοικονομικών κριτηρίων.

- Θεσπίσαμε και λειτουργούμε τον θεσμό του **Κοινωνικού Φροντιστηρίου** για το καλό των οικογενειών και των μαθητών που δεν μπορούν να έχουν φροντιστηριακή υποστήριξη σε ιδιωτικό επίπεδο. Ωφελούνται 75 περίπου μαθητές Γυμνασίου - Λυκείου.
- **Ιδρύσαμε την Τράπεζα Αίματος** και πραγματοποιούμε δύο εθελοντικές αιμοδοσίες το έτος.
- Η **λειτουργία της Δομής του προγράμματος «Βοήθεια στο σπίτι»** στην περιοχή από το 2003, διαδραματίζει σημαντικό κοινωνικό ρόλο παρέχοντας εξαιρετικές κοινωνικές υπηρεσίες με μέγιστο ανθρώπινο χαρακτήρα, όπου εντοπίζονται σοβαρές ανάγκες, ιδιαίτερα στις κοινωνικά ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού.
- Προχωρήσαμε στον **σχεδιασμό και στην προετοιμασία νέων δομών** (Κέντρα Κοινότητας κ.ά.), οι οποίες εντάχθηκαν στο νέο ΕΣΠΑ 2014-2020 και θα βοηθήσουμε συνανθρώπους μας οι οποίοι βρίσκονται σε ανάγκη.
- **Ένταξη και συμμετοχή στο πρόγραμμα «Τ.Ε.Β.Α. - Ταμείο Ευρωπαϊκής Βοήθειας Απώρων»** της Περιφέρειας Κρήτης όπου ωφελήθηκαν 60 επιπλέον οικογένειες του Δήμου μας χάρη στις συντονισμένες ενέργειες της ομάδας έργου. Η σπουδαιότητα και η ειδική βαρύτητα που έχει ένα τέτοιο πρόγραμμα, στις δύσκολες οικονομικές συνθήκες που βιώνει η χώρα, απαιτεί συντονισμό όλων των εταίρων και των ενεργειών για την υλοποίησή του, αλλά και για την αρτιότερη εξυπηρέτηση των ωφελούμενων.

Η συνεργασία μας με την Περιφέρεια Κρήτης βασίστηκε σε θετικά πλαίσια, αν και πιστεύουμε ότι η επισιτιστική παροχή υλικής βοήθειας θα θέλαμε ή θα μπορούσε να είναι περισσότερο αναβαθμισμένη, περισσότερο τακτική και ποσοτική. Φιλοδοξούμε στη συνέχιση της συγκεκριμένης δράσης και σύμπραξης, όπως επίσης και τη συνέχιση της υποστήριξης μας από πλευράς του Τμήματος Κοινωνικής Εργασίας του ΤΕΙ Κρήτης, για την εξειδικευμένη συμβολή του τμήματος στην υπηρεσία μας και στους ωφελούμενους που βιώνουν την ανέχεια στον δήμο μας και που ωφελούνται από το πρόγραμμα. Η πραγματικότητα που εντοπίζεται σχετίζεται με το γεγονός ότι η σημερινή ανέχεια και οικονομική συγκυρία αποτελεί την αφορμή στο να συνυπάρχουν ποικίλα προβλήματα - ψυχολογικά, σωματικά, ανάγκες επιβίωσης και κατ' επέκταση ζητήματα που έχουν αντίκτυπο στον κοινωνικό ιστό. Π.χ. τα παιδιά που προέρχονται από οικογένειες με χαμηλό ή και μηδενικό εισόδημα, φέρουν δυσκολίες στην καθημερινότητά τους, πολλές φορές χωρίς

χαρτζιλίκι πηγαίνουν στο σχολείο, έχουν χαμηλή σχολική απόδοση - μιας και δεν υπάρχει η ευχέρεια για φροντιστήρια, εντάσεις στην επικοινωνία στην οικογένεια, επιθετικότητα, πολλές φορές και φαινόμενα ενδοοικογενειακής βίας. Σε συνάρτηση με το παραπάνω, πολύ συχνό είναι και το φαινόμενο της κακοποίησης στη γυναίκα, τα παιδιά - με τη μορφή της βίαιης συμπεριφοράς. Η εξατομικευμένη προσέγγιση των παραπάνω ατόμων και οικογενειών και οι επιμορφωτικές συνεδρίες σε ευρύτερο πλαίσιο, πιστεύουμε ότι θα βάλει το «λιθαράκι» και θα συμβάλλει τουλάχιστον στην αλλαγή στάσης των ατόμων κάθε ηλικίας για την υιοθέτηση μιας περισσότερο υγιούς κοινωνικής συμπεριφοράς.

Σε θεσμικό επίπεδο ζητάμε κι ευελπιστούμε να συσταθεί επιτέλους επίσημα οργανωμένη κοινωνική υπηρεσία στον δήμο μας, ώστε να έχουν όλοι οι δημότες μας την δυνατότητα όποτε υπάρχει η ανάγκη να απευθύνονται στην συγκεκριμένη υπηρεσία στον τόπο τους, όπου διαβιούν κι όχι να χρειάζεται να μετακινούνται στο μητροπολιτικό δήμο για να εξυπηρετούνται για τα επιδόματα ή και για οποιαδήποτε άλλη κοινωνική παροχή, διευκόλυνση ή κοινωνική παρέμβαση. Ως επαρχιακός δήμος ζητάμε την αποκέντρωση των αρμοδιοτήτων που να εξασφαλίζει μία περισσότερο καλύτερη ποιότητα ζωής και συνάμα, κοινωνική συνοχή.

Η τοπική αυτοδιοίκηση με τους λιγοστούς μεν πόρους, αλλά με τα ανεξάντλητα αποθέματα ευθύνης, ανταποκρίνεται με απόλυτη επιτυχία στην πρόκληση των καιρών όσον αφορά το κοινωνικό σκέλος.

Σήμερα η κοινωνική πολιτική είναι πλέον ένας βασικός τομέας δοκιμασμένων πρωτοβουλιών, μέτρων, δράσεων και προγραμμάτων της αυτοδιοίκησης. Πρέπει όμως να μετεξελιχθεί σε μία ισχυρή υπηρεσιακή δομή, στο πλαίσιο των οργανογραμμάτων των δήμων.

Η κοινωνική υπηρεσία των δήμων πρέπει να έχει δομή, κυρίως στελέχη και οργάνωση ώστε να ανταποκριθεί στη διαχείριση και ανάπτυξη σύνθετων και απαιτητικών υπηρεσιών προς τον πολίτη.

Σε αυτή την κατεύθυνση είναι ισχυρή και επιτακτική ανάγκη για τον Δήμο Αποκορώνου η ίδρυση και στελέχωση Διεύθυνσης Κοινωνικής Πολιτικής και Υγείας.

Ένα κράτος που νοιάζεται για τους πολίτες του και επιθυμεί να αναβαθμίσει το επίπεδο κοινωνικών υπηρεσιών, δεν μπορεί παρά να περιορίσει τον ρόλο του σε αυτόν του συντονιστή των διαδικασιών και του εγγυητή της εύρυθμης λειτουργίας τους, αποκεντρώνοντας εξουσία και πόρους και αναβαθμίζοντας με αυτόν τον τρόπο τον ρόλο της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Κλείνοντας, έχουμε τη σιγουριά ότι είμαστε έτοιμοι να αντιμετωπίσουμε νέες προκλήσεις, να αναλάβουμε πρωτοβουλίες και να στηρίξουμε κάθε προσπάθεια διατήρησης της κοινωνικής συνοχής με δυνατά σημεία μας την πολιτική βούληση, τους κοινούς στόχους και συνεργασίες

με Εκκλησία, πολιτιστικούς συλλόγους, χορηγούς, ιδιώτες κλπ., την αξιοποίηση προγραμμάτων ΕΣΠΑ, ΤΕΒΑ, αλλά αντιμέτωποι με πολύπλοκο και γραφειοκρατικό πλαίσιο, με πιθανότητες αύξησης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού τα επόμενα χρόνια κι επομένως αυξανόμενες ανάγκες του αριθμού οικογενειών με παιδιά.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας.

Αργυρώ Μπενάκη

Πρόεδρος Κοινωφελούς Επιχείρησης Δήμου Αποκορώνου (Κ.Ε.Δ.Α.)

Βρύσες Αποκορώνου - Τ.Κ. 73007

Τηλ.: 2825340328 / 6978268265

